698/04

Den 19. maj 2004 blev i sag nr. 60.157:

xxxxxxx xxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Skandia Livsforsikring A/S
Stamholmen 151
2650 Hvidovre

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Skandia Livsforsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at udbetale invalidepension og yde præmiefritagelse.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at forsikringen dækker ved 2/3 tab af erhvervsevne.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at klagerens lidelser efter ulykkestilfældet i 2002 alene har forværret hans gener, der opstod ved uheldet i 1994, hvilket imidlertid er undtaget forsikringsdækning i medfør af en ved forsikringens tegning aftalt rygklausul.

Selskabet har ved skrivelse af 17/1 2003 til nævnet nærmere redegjort for sagen således:

"Forsikringen er tegnet pr. 1. december 1995, med følgende klausul:

> Bestemmelserne om præmiefritagelse og invaliderenteydelse i tilfælde af arbejdsudygtighed (invaliditet) kommer ikke til anvendelse når den ved tegningen oplyste FOR EKSISTERENDE RYGSKADE har haft indflydelse på arbejdsudygtigheden.

Den eksisterende skade der henføres til, er følger efter færdselsuheld den 4. marts 1994 der medførte rygproblemer.

…

Af lægeattesten fremgår det, at J.B.A. [klageren] kom ud for et ulykkestilfælde den 2. januar 2002, hvor hun falder på grund af isslag. Hun lander på halebenet. I flg. lægeattesten pådrager hun sig kvæstelser i nakke og lænd. I den personlige erklæring skriver J.B.A., at hun har forstuvet sit haleben, beskadiget ledbånd og sener, uro og ondt i begge ben, hun har hovedpine samt har svært ved at koncentrere sig. Hun er sygemeldt og det er uvist, hvornår hun kan genvinde sin erhvervsevne.

…

Af de modtagede oplysninger kan vi se et sygdomsforløb tilbage til ulykkestilfældet i 1994.

Ved ulykkestilfældet i 1994 fik J.B.A. et traume mod hovedet og thorax, hun var muligvis kortvarig bevidstløs, og blev kørt til Næstved sygehus. J.B.A. havde derefter i længere perioder gener i form af træthed i ryggen og nakke, smerter og uro i benene, havde lændesmerter om natten og havde tiltagende svært ved at sidde i længere tid. Der er oplysning om hovedpine 5 til 6 gange om ugen, kortvarig sortnen for øjnene samt svimmelhed. J.B.A. har i tiden efter ulykkestilfældet i 1994 været undersøgt af speciallæge P.V. i 1996 (det har ikke været muligt at fremskaffe denne erklæring), reumatolog J.B. i 1998 og af neurolog O.N. i 1999, samt behandlet af kiropraktorer. J.B.A. har i perioden været sygemeldt flere gange.

Der blev foretaget røntgenundersøgelse i august 1998 der viser en midtthoracal Scheuermann, men i øvrigt normale forhold. Undersøgelserne hos reumatolog J.B. i 1998 og neurolog O.N. i 1999 viser ligeledes normale forhold, samt normale neurologiske forhold. J.B.A. fik på grund af følgerne efter ulykkestilfældet tilkendt en erstatning med en invaliditetsgrad på 5 %.

Generne efter ulykkestilfældet i januar 2002 er hovedpine, smerter og stivhed i nakken, smerter og ømhed over hele brystet og lænderyg inkl. sæderegionen.

J.B.A. kan kun sidde i samme position i ca. 15 min., der er smerter i begge ben, følefor-styrrelser i højre ben, problemer med hukommelse og koncentration, træthed og soveforstyrrelser samt smerter om natten.

Ved genoptræningen på Skodsborg Sanatorium skriver reumatolog K.A., der er ingen overbevisende neurologiske udfald. Tilstanden kan karakteriseres som post commontionelt syndrom samt udbredte myoser.

J.B.A. er på ny undersøgt af neurolog O.N. 11. juli 2002. O.N. konkluderer her, at J.B.A. i 1999 havde en kronificeret smertesymptom. Efter ulykkestilfældet i 2002 har hun udviklet en generaliseret smertesymptom igen i ryggen med tryksmerter på halebenet og nogen betydelige muskulære problemer i nakke, med efterfølgende sekundær spændingshovedpine. Pt. har problemer med hukommelse og koncentration, men det er sandsynligvis sekundær smertebetinget. Viser ingen neurologiske udfaldssymptomer."

Af speciallægeerklæring af 20/3 2003 fremgår bl.a.:

"**TIDLIGERE**

1995 været udsat for uheld, hvor skadelidte fik traume mod venstre side af thorax. Efterfølgende hovedpine. Har haft anmeldelse af dette og havde gener et par år, hvorefter generne stort set er forsvundet. Derudover ingen klager.

NUVÆRENDE SKADE

Den 2. januar år 2002 gled skadelidte på spejlglat gård og væltede bagover, satte sig på halen og slog baghovedet ned i asfalten. Var kortvarig bevidstløs. Havde efterfølgende hovedpine, kvalme og svimmelhed. Måtte herefter sygemelde sig. Blev efter nogle dage set af egen læge, der sygemeldte skadelidte et par mdr., og da skadelidte herefter ikke kunne gå tilbage til sit tidligere arbejde, blev hun via PFA forsikring sendt på en uges ophold på Skodsborg Sanatorium til vurdering og optræning. Havde ikke den store effekt af dette ophold. Har efterfølgende gået til fysioterapeut 1 x ugentligt og nu de sidste 3 mdr. gået til kinesiolog og kraniesakral behandling. De sidste to også uden den store effekt. Har været hos reumatolog A.-L.H. i R., hvor

skadelidte har fået akupunktur og anden medicinsk behandling, også dette uden den store effekt. Har været hos neuromediciner også uden nogen effekt.

…

RESUMÉ

43-årig kvinde der den 02.01.02 var udsat for faldtraume, hvor hun faldt bagover og satte sig på sæderegionen og slog baghovedet ned i asfalt. Har formentlig været kortvarigt bevidstløs herefter og har haft symptomer på commotio. Har i efterforløbet været plaget af kronisk hovedpine og smerter lavt over ryggen med udstråling til bagsiden af begge ben. Har været til udredning på Skodsborg Sanatorium i 1 uge, været til behandling hos reumatolog og neuromediciner uden den store effekt. Går derefter til fysioterapi 1 x ugtl. Samt har været forsøgt behandlet hos kinesiolog og kraniumterapeut. Skadelidtes gener er nu fortsat konstant hovedpine og smerter over lænden med udstråling ned til bagsiden af begge ben. Kan ikke sidde ned, sover kun ca. 3 timer om natten, kan ikke foretage sig noget tungt arbejde. Har gået sygemeldt siden skaden. Ved objektiv undersøgelse findes nedsat bevægelighed i columna cervicalis, men egalt. Ingen udstråling til overekstremiteter. Ømhed over os sacrum. ved direkte tryk og svag kraft over knæ- og fodled men egalt. Ingen neurologiske udfaldssymptomer.

KONKLUSION

Der er følger efter ulykkestilfælde som ovenfor beskrevet. Skadelidte har pådraget sig en kronisk invaliderende smertetilstand i lænd og hoved som i nogle tilfælde ses efter hovedtraumer og rygtraumer, men det er vanskeligt at objektivisere klagerne. Der er gået ca. 15 mdr. efter skaden, hvorfor tilstanden er rimelig stationær på nuværende tidspunkt. På nuværende tidspunkt mener jeg ikke, der er behov for behandlingsmæssig revision i sagen. Prognose: skadelidte har på nuværende tidspunkt en kronisk invaliderende følgetilstand efter skaden, det er vanskeligt at vurdere, om denne vil bestå i fremtiden eller langsomt vil gå i sig selv, men indenfor de næste par år kan man formentlig ikke regne med nogen væsentlig bedring."

Klagerens advokat henviser til behandlingsrapport fra P. Fysioterapi v/L.H., hvoraf det fremgår, at klageren muligvis har pådraget sig en forstuvning af halebenet. Klagerens

advokat har opfordret selskabet til at indkalde klageren til en ny speciallægeerklæring, hvilket selskabet imidlertid har afslået.

Sekretariatet har anmodet selskabet om at indhente en speciallægeerklæring, der udtaler sig om, i hvilket omfang den før tegningen konstaterede rygskade må antages at have indflydelse på arbejdsudygtigheden efter ulykkestilfældet i 2002.

Speciallæge i neurologi, O.N., har afgivet en erklæring af 29/10 2003. Af erklæringen fremgår bl.a.:

"**Resumé**

Nu 43-årig kvinde, som i 1994 var udsat for et færdselsuheld med en efterfølgende kronificering af frontal hovedpine samt ansigtssmerter ved venstre mandibula, ømhedsanfald og rygsmerter med udstråling i venstre ben, som primært ikke har været tilgængelig for terapi. Det hele blev hos undertegnede i 1999 betegnet som et kronisk smertesyndrom uden neurologiske udfaldssymptomer.

JBA beskriver nu her en efterfølgende kiropraktisk terapi i 2000, som har bevirket en smertefrihed. Der foreligger ikke yderligere information vedr. dette.

Derefter er det kommet til en ny akut skade den 02.01.2002 på en parkeringsplads hos JBA's arbejdsgiver, hvor hun gled på et isglat underlag. Har herved oplevet en kort amnesi samt en traumatisering af nakke og lumbosakrale ryg med en efterfølgende kronificering af rygsmerter, frontal hovedpine samt nakkesmerter, mindre bevægelse og funktionelle problemer. Anamnestisk ikke mulighed for at sidde over længere tid eller at gå. Anamnese foregår her i stående stilling.

Symptomatik har kronificeret sig, og der er ved undersøgelsen nogle myogene modspændinger, som ikke forbedrer objektive undersøgelsesmulighederne."

Selskabet har fastholdt sin afgørelse med henvisning til, at smertegenerne kan henføres til klagerens lidelse fra 1994.

Klagerens advokat har henvist til, at Arbejdsskadestyrelsen i kendelse af 23/1 2004 har vurderet klagerens men til 20 %, hvoraf kun de 5 % antages at hidrøre fra ryglidelsen fra 1994.

Nævnet udtaler:
Nævnet finder det efter sin gennemgang af sagen ikke godtgjort, at klageren - når der bortses fra ryglidelserne, der er undtaget ved klausulen - som følge af ulykkestilfældet i 2002, har mistet 2/3 af erhvervsevnen.

Dette udelukker ikke, at en nærmere bevisførelse ved domstolene med inddragelse af lægelig sagkundskab kan føre til et andet resultat.

Med dette forbehold

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann